

TOIMINTAKERTOMUS 2015

1. Yleistä

Helsingin yliopiston lehtorit ry yhdistyksen toimintavuosi 2015 oli aktiivinen. Toiminta keskittyi yliopiston kehittämisstrategioihin sekä valtakunnallisella että paikallisella tasolla. Suurimman haasteen ja huolenaiheen aiheutti maan hallituksen Helsingin yliopiston toiminnan rahoitukseen kohdistama raju säästövelvoite ja sen aiheuttama toiminnan supistamisen suunnittelu. Yliopiston hallitus päätti 16.9.2015 toimenpiteistä, joilla hallitusohjelman edellyttämät säästöt pyritään toteuttamaan. Osana muutosohjelmaa päätettiin yhteistoimintamenettelyn käynnistämisestä ja siihen liittyvistä henkilöstövähennyksistä enintään 1200 henkilötyövuodella. Yliopistolla on suunniteltu samanaikaisesti uutta strategiaa, palveluorganisaatiomallia, tiedekuntarakennetta ja Iso Pyörä – tutkintorakennemallia. Kaikkiin näihin uudistuksiin on pyritty vaikuttamaan laatimalla lausuntoja ja osallistamalla erilaisiin työryhmiin luottamustoimien myötä.

HYL antoi lausunnon Helsingin yliopiston strategialuonnoksesta 2017–2020. Yhdistys osallistui aktiivisesti keskusteluun Helsingin yliopistoihin kohdistuneiden säästötoimien vaikutuksista ja yritti minimoida erityisesti opetushenkilöstöön kohdentuvia säästötoimia. HYL on valvonut Helsingin yliopiston yhteistoimintasopimuksen mukaista yhteistoiminnan toteutumista sekä yhteistoimintaneuvostossa että tiedekunta-, laitos- ja yksilötasoilla. HYL:n jäsenet ovat toimineet myös Helsingin yliopiston yliopistokollegiossa, henkilöstöpoliittisessa työryhmässä ja keskusvaalitoimikunnassa.

Helsingin yliopiston uusitut johtosäännöt ja muut ohjeet astuivat voimaan 1.8.2015 alkaen ja niiden toteutumista on seurattu yhdistyksessä, kollegiossa ja JUKO:n yhteistoimintaryhmässä. Laitoksissa ja tiedekunnissa strateginen uudistaminen, tiedekuntarakenteiden uudistamistyö, Iso pyörä - tutkintonuudistustyö ja uuden palvelurakenneorganisaation valmistelu sekä säästöihin liittyvät rekrytointikiellot ovat aiheuttaneet opetus- ja tutkimushenkilöstölle monia hallinnollisia ja muita lisätehtäviä. Lisäksi laitosten ja erillislaitosten yhdistymiset sekä uudet tilajärjestelyt ovat vaatineet yhteistoiminnan periaatteiden noudattamisen valvontaa. Edunvalvonnan tarve laitos- ja tiedekuntatasolla on ollut ilmeinen, sillä laitostason yhteistoiminta on hakenut monissa uudistusprosesseissa edelleen uutta muotoaan.

Palkkausjärjestelmän ja yliopiston neliportaisen uramallin toteuttamisen seuranta on ollut osa yhdistyksen edunvalvontaa. Yliopistojen vuoden 2017 rahoitusmallin suunnittelua on seurattu ja siihen on pyritty vaikuttamaan OAJ/YLL:n kautta. Yhdistyksen edustajat ovat valvoneet jäsenten etua JUKO:n paikoilla eri YPJ-prosessia toteuttavissa ja ohjaavissa elimissä. Palkkakehitys ei kuitenkaan ole edennyt toivotulla tavalla, vaikka YPJ on ollut käytössä jo useita vuosia. Helsingin yliopistossa on edelleen lukuisia takuupalkkaisia työntekijöitä. Palkkapoliittista edunvalvontatyötä on tehty paikallistasolla YPJ-arviointiryhmässä. Parempien tulosten saavuttamiseksi sitä terävöitetään myös liittotason tulevissa TES-neuvotteluissa.

Maan hallituksen säästövelvoitteiden vuoksi yhteiskuntasopimuksesta on neuvoteltu liittotasolla koko vuosi ja työntekijöitä on uhattu pakkolaeilla. Tilannetta on seurattu ja neuvotteluprosessissa tuettu YLL:n kautta liittotason neuvottelijoita. Huhtikuussa 2014 solmittua uusi työehtosopimus on voimassa 1.4.2014 – 31.1.2017. Sopimuskauden ensimmäisen jakson 1.4.2014 – 31.1.2016 aikana on kaksi palkankorotusajankohtaa: 1.8.2014 ja 1.8.2015. Opetushenkilöstön palkkakehitystä on seurattu valtakunnallisista tilastoista ja YLL:n tekemästä kyselystä. Helsingin yliopistoa koskevat

asiat on otettu esille luottamusmiesten toimesta yliopiston henkilöstöjohdon kanssa sekä arviointiryhmässä. HYL on ilmoittanut huomionsa palkkakehityksestä, tuntiopettajien heikosta asemasta ja yliopistossa opettavien uramallista HY:lle, YLL:lle, OAJ:lle ja JUKO:lle jatkoneuvotteluja ja valtakunnallista seurantaa varten. Yliopisto-opettajan tehtävänimikettä on käytetty rekrytoinnissa säästösyistä rehtorin 2010 antaman ohjeistuksen vastaisesti. Tämän tehtävän vaatitasojen määrittämisessä YPJ-kartan edellyttämälle, itsenäistä opetustehtävää suorittavan yliopisto-opettajan vaatitasolle on edelleen runsaasti edunvalvontatyötä. Edunvalvontatyötä on aiheuttanut myös luottamusmiesten ajankäyttöön liittyvä keskushallinnon ohjeistus esimiehille. Yhdistys kommentoi tehtävien vaativuuskuvauksia paikallisia ohjeita varten. Määräaikaiset työsuhteet on vaatinut jatkuvaa tarkastelua. Ketjuttamistapauksia on seurattu ja työnantajaselvityksiä pyydetty. Pitkään määräaikaisissa työsuhteissa työskennelleiden henkilöiden tehtävien vakinaistamisen puolesta on toimittu, ja onnistuttukin Helsingin yliopistossa.

Kokonaistyöajan ja siihen liittyvän työsuunnitelman käyttö ei vielä ole kaikkialla asianmukaista. Ongelmat ovat jopa entistä ajankohtaisempia, koska henkilökohtaisen suoriutumisen arviointi on sidottu juuri työsuunnitelmaan ja sen toteutumiseen. Helsingin yliopistossa on käytössä Sole-Tm-järjestelmä, jonka soveltumattomuutta on kritisoitu kaikissa kokonaistyöajan piiriin kuuluvissa henkilöstöryhmissä. Lisäksi uuden TES:n mukaisissa tuntiopetuksen palkkioperusteissa on ollut selviteltävää paikallistason tulkinnoissa.

Hyl:n edustus yliopiston kollegiossa on taannut suoran yhteyden päätöksentekoon ja yliopistostrategian ja uuden yliopistolain tuomien muutosten toimeenpanossa. Uuden hallituksen valinnan myötä hallitukseen kuuluvat yliopiston sisäiset jäsenet ovat olleet JUKO ry:n yhteistyöryhmässä aktiivisesti mukana ja tiedottaneet hallituksen päätöksistä ja niiden valmistelusta. Tiedekunta- ja laitostasolla lehtoriyhdistysten edustajat ja luottamusmiehet ovat olleet mukana seuraamassa ja kehittämässä laitos- ja tiedekuntatason strategista toimintaa.

Normaalikoulujen opettajien edustaja on ollut hallituksen asiantuntijajäsenenä. Erityisesti kollegiotyöskentelyn ja uuden hallituksen työskentelyn ja JUKO:n yhteistyöryhmän yhteydessä on yhteistyö Tieteentekijöiden liiton, LAL:n ja muiden akavalaiusten yhdistysten kanssa ollut hyvää ja sujuvaa. Sopimusneuvottelujen ja työsuojeluvaaalien järjestämisen puitteissa jukolaisten yhteistyö Pardian ja JHL:n kanssa on ollut myös erittäin sujuvaa. Tieteentekijät ja Luonnontieteen akateemiset ovat edelleen tärkeimmät yhteistyökumppanit yliopiston sisällä. Pääkaupunkiseudun YLL-yhdistys (PSYLL) on pääkaupunkiseudun yliopistojen yhteistyön ja keskustelun keskeinen foorumi. HYL on osallistunut edelleen aktiivisesti PSYLL:n toimintaan ja osallistunut aktiivisesti Pääkaupunkiseudun OAJ:n alueyhdistyksen toimintaan.

2. Jäsenistö ja viestintä

HYL ry:n hallituksen jäsenten ja varajäsenten lisäksi yhteysopettajina ovat aktiivisesti toimineet seuraavat HYL ry:n jäsenet: Lauri Nikkola, Sinikka Rusanen, Anita Virtanen, Liisa Hakala, Seppo Sainio, Graham Wood, Seija Karppinen ja Marja Nurmilaakso. Yhteysopettajat pitävät yhteyttä jäseniin kampus-, tiedekunta- ja laitostasolla. Jäsenhankintaa on tehostettu ja jäseneksi voi liittyä nyt myös netin kautta.

Yhdistyksen jäsenmäärä on tällä hetkellä 280. Jäsensihteerinä on toiminut Juha Eskelinen. Yhdistyksen sähköpostilista on toiminut tehokkaana yhteydenpidon välineenä, jonka kautta tietoa on kulkenut niin jäsenille kuin yhdistyksen toimijoille (mm. YLL ry:n puheenjohtajan Seppo Sainion ja HYL ry:n puheenjohtajan ja Jukon pääluottamusmiehen säännölliset viestit). HYL:n jäsenkuntaan liittyviä ajankohtaisia asioita on voinut seurata myös HYL:n uusituilla kotisivuilla

[http://yll.fi/helsinki/sekä uudella HYL:n Facebook-sivustolla:](http://yll.fi/helsinki/sekä_uudella_HYL:n_Facebook-sivustolla) <https://www.facebook.com/yllhyl/>

3. Yhdistyksen kokoukset ja jäsentilaisuudet

HYL:n hallitus kokoontui varsinaisen vuosikokouksen lisäksi yksitoista kertaa 13.1.; 24.2.; 18.3.; 25.3.; 20.4.; 1.6.; 24.8; 15.9.; 22.9.; 3.11. ja 1.12. Yhdistyksen varsinainen vuosikokous pidettiin 24.2. Yhdistys järjesti jäsenistölleen kaksi jäseniltaa. Ensimmäisessä jäsenillassa 24.2. vieraana oli YLL:n puheenjohtaja Seppo Sainio ja toisessa jäsenillassa 3.11. Helsingin yliopiston hallintojohtaja Esa Hämäläinen. Syksyllä järjestettiin jäsenistölle myös teatteri-ilta Kansallisteatterissa 24.11.2015. Hallitus, luottamusmiehet ja yhteysopettajat kokoontuivat tulevaisuusseminaariin 24.8. Ravintola Mestaritalliin pohtimaan yliopiston uutta strategialuonnosta ja muita ajankohtaisia asioita.

HYL:n jäsenet osallistuivat PSYLL:n järjestämälle Marimekon tehdasvierailulle 7.12.2015.

Mielenilmaus 18.9.2015

HYL osallistui muiden OAJ/YLL:n paikallisyhdistysten kanssa 18.9.2015 mielenilmaukseen sopimusoikeuden puolesta.

4. Hallitus

Hallituksen varsinaisina jäseninä ovat 24.2.2015 vuosikokouksessa valittuina toimineet Juha Eskelinen (jäsen sihteeri), Pia Mänttari (rahastonhoitaja), Leena Immonen (sihteeri), Ari Poutiainen (varapuheenjohtaja), Suvi Punkkinen (lakkopäällikkö), Inkeri Ruokonen (puheenjohtaja) ja varajäseninä Liisa Hakala, Anna-Leena Koivusalo, Kauko Komulainen, Johanna Manner-Kivipuro, Sari Päivärinne ja Päivi Sihvonen. Asiantuntijajäsenenä hallituksen kokouksiin on osallistunut Normaalikoulujen lehtoriedustaja Marja K. Martikainen. Hallituksen toimintaan ovat osallistuneet myös luottamusmiehet, varaluottamusmiehet ja yhteysopettajat. Hallituksen kokoukset ovat olleet kaikille jäsenille avoimia tilaisuuksia.

5. Toiminnantarkastajat

Varsinaisina toiminnantarkastajina ovat toimineet Leena Syvähuoko ja Elise Miettinen, varalla Helena Hällström ja Anita Virtanen.

6. Luottamusmiehet

Luottamusmieskaudella 1.1.2015 - 31.12.2016 pääluottamusmiehenä on toiminut Seppo Sainio, luottamusmiehinä toimivat Juha Eskelinen, Anita Virtanen ja Ari Poutiainen ja varaluottamusmiehinä Julia Ekman, Liisa Suomela ja Liisa Hakala.

7. Luottamustoimet yhdistyksessä

Yliopistojen opetusalan liitto YLL:n hallitus: puheenjohtaja Seppo Sainio, jäsen Inkeri Ruokonen, varajäsen Ari Poutiainen.

OAJ:n valtuusto: Pia Mänttari

OAJ Pääkaupunkiseutu ry:n hallitus: jäsen, 2.varapuheenjohtaja ja YLL jaoston puheenjohtaja Pia Mänttari.

OAJ:n hallitus: jäsen Seppo Sainio

OAJ:n opettajakoulutustyöryhmä: jäsen Inkeri Ruokonen, pj. Seppo Sainio

OAJ:n koulutuspoliittinen työryhmä: jäsen Inkeri Ruokonen

HY:n JUKO:n yhteistyöryhmä: jäsenenä Inkeri Ruokonen, Seppo Sainio

HY:n henkilöstöpoliittinen työryhmä: Pia Mänttari

HY:n keskusvaalilautakunta: jäsen Inkeri Ruokonen

Pääkaupunkiseudun PSYLL-yhdistyksen hallitus: puheenjohtaja Pia Mänttari, jäsenet Inkeri Ruokonen, Leena Immonen ja Ari Poutiainen sekä asiantuntijajäsenenä YLL:n puheenjohtaja Seppo Sainio.

8. Yliopistojen opetusalan liitto YLL

Yhdistyksen painoarvo on ollut merkittävä. Pääluottamusmies Seppo Sainio on toiminut YLL:n hallituksen puheenjohtajana. Vuonna 2015 myös YLL:n toiminta on keskittynyt mm. palkkausjärjestelmän valvontaan, neuvotteluihin ja käytänteiden seurantaan. YLL on vaikuttanut myös niihin lausuntoihin, joita OAJ on antanut yliopistoja koskevista erilaisista ehdotuksista ja muistioista. Yliopistopäiville 13.–14.11. 2015 ja YLL:n muuhun yhteysopettaja, puheenjohtaja ja luottamusmieskoulutukseen on osallistunut runsaasti yhdistyksemme jäseniä.

9. Lausunnot ja kannanotot

HYL:n lausunto yliopiston strategiaan 2017–2020 on annettu 20.10.2015

HYL:n edustajat ovat olleet muokkaamassa ja antamassa lausuntoja kaikista paikallistasolla tehdyistä sopimuksista. HYL:n edustajat ovat olleet yliopisto-, tiedekunta- laitos- ja kollegiotasolla kommentoimassa ja suunnittelemassa yliopiston strategiaa vuosille 2017–2020. Olemme myös olleet muokkaamassa kaikkia YLL/OAJ:n antamia lausuntoja ja kannanottoja yliopistoja ja yleistä koulutuspolitiikkaa koskien.